Универзитет у Београду Факултет организационих наука

Лабараторија за софтверско инжињерство Предмет: Пројектовање софтвера

Семинарски рад

Тема: Развој софтверског система за рад аутомеханичарске радње у Јава окружењу

Ментор: Студент:

Проф. Др Синиша Влајић Небојша Бранковић 1092/2021

Београд, 2023.

Садржај

1.	П	Ірикупљање корисничких захтева4
1	.1	Вербални опис4
1	.2	Случајеви коришћења4
	С	:K1: Случај коришћења – Креирање муштерије6
	С	:К2: Случај коришћења – Претраживање муштерије7
	С	:К3: Случај коришћења – Промена података о муштерији8
	С	:К4: Случај коришћења – Креирање аутомобила (сложен случај коришћења) 9
	С	:К5: Случај коришћења – Претраживање аутомобила10
	С	:К6: Случај коришћења – Промена података о аутомобилу11
		:К7: Случај коришћења – Резервисање термина за сервис (сложен случај оришћења)12
	С	:К8: Случај коришћења – Брисање резервације13
	С	:К9: Случај коришћења – Претраживање резервације14
	С	:К10: Случај коришћења – Регистровање на систем15
2.	Α	нализа16
2	2.1	Понашање софтверског система – Системски дијаграми секвенци 16
	Д	С1: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Креирање муштерије16
	Д	С2: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Претраживање муштерије 18
	Д 	С3: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Промена података о муштерији
		С4: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Креирање аутомобила (сложен лучај коришћења)21
	Д	С5: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Претраживање аутомобила . 23
		С6: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Промена података о утомобилу24
		С7: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Резервисање термина за сервис сложен случај коришћења)26
	Д	С8: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Брисање резервације27
	Д	С9: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Претраживање резервације. 29
	Д	С10: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Регистровање на систем 30
2	2.2	Дефинисање уговора о системским операцијама32
2	2.3	Структура софтверског система – Концептуални (доменски) модел 35

2	.4	Структура софтверског система – Релациони модел	36
2	.5	Софтверски систем	38
3. [	Троје	ектовање	39
3	.1 П _І	ројектовање корисничког интерфејса	39
	3.1	.1 Пројектовање екранских форми	40
	CK.	1: Случај коришћења – Креирање муштерије	45
	CK2	2: Случај коришћења – Претраживање муштерије	47
	CK:	3: Случај коришћења – Промена података о муштерији	49
		4: Случај коришћења – Креирање аутомобила (сложен случај коришћењ	,
	СК	5: Случај коришћења – Претраживање аутомобила	53
	СК	6: Случај коришћења – Промена података о аутомобилу	55
		7: Случај коришћења – Резервисање термина за сервис (сложен случ ишћења)	-
	СК	8: Случај коришћења – Брисање резервације	30
	СК	9: Случај коришћења – Претраживање резервације е	32
	CK.	10: Случај коришћења – Регистровање на систем	34
3	.2 П	ројектовање контролера корисничког интерфејса	36
3	.3 П	ројектовање апликационе логике	36
	3.3	.1 Комуникација са клијентима	36
3	.4 Ko	онтролер апликационе логике	36
3	.5 Π _Ι	ројектовање понашања софтверског система: системске операције	37
3	.6 П	ројектовање структуре софтверског система	75
3	.8 Б	оокер базе података	79
3	.9 П∣	ројектовање складишта података {	30
4. l	∕мпл	лементација {	37
5	Гесті	ирање	90

1. Прикупљање корисничких захтева

1.1 Вербални опис

Потребно је направити апликацију за аутомеханичарску радњу због ефикаснијег и организованијег извршења рада. Апликација ће водити евиденцију о терминима резервисаних сервиса у радњи, евиденцију муштерија и њихових аутомобила.

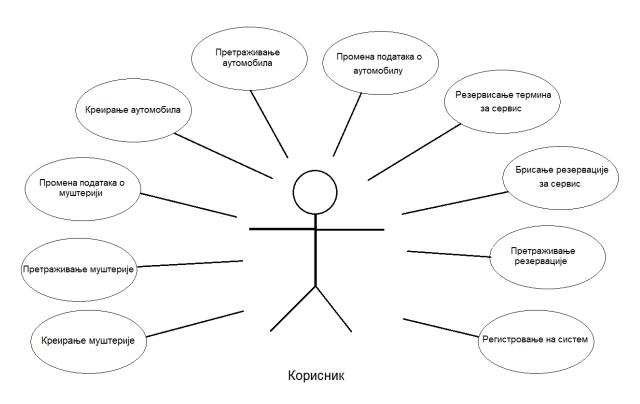
Апликације ће омогућити креирање нове муштерије и креирање новог аутомобила, као и претрагу и промену података за наведене ентитете. Такође ће бити могућа резервација термина за сервис и брисање одабране резервације. На самом крају, корисник, односно запослени, моћи ће да се региструје у апликацији, како би користио систем за свакодневни рад.

1.2 Случајеви коришћења

У овој апликацији је идентификовано десет случајева коришћења, а то су:

- 1. Креирање муштерије
- 2. Претраживање муштерије
- 3. Промена података о муштерији
- 4. Креирање аутомобила (сложен случај коришћења)
- 5. Претраживање аутомобила
- 6. Промена података о аутомобилу
- 7. Резервисање термина за сервис (сложен случај коришћења)
- 8. Брисање резервације за сервис
- 9. Претраживање резервације
- 10. Регистровање на систем

Наведени случајеви коришћења се могу видети и на дијаграму случаја коришћења:

Слика 1: Случајеви коришћења за корисника

СК1: Случај коришћења – Креирање муштерије

Назив СК

Креирање муштерије

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са муштеријом.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси податке о муштерији. (АПУСО)
- 2. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о муштерији. (АНСО)
- 3. Корисник позива систем да запамти податке о муштерији. (АПСО)
- 4. Систем памти податке о муштерији. (СО)
- 5. Систем **приказује** кориснику запамћеног муштерију и поруку: "Систем је запамтио муштерију.". (ИА)

Алтернативна сценарија

5.1 Уколико систем не може да запамти податке о муштерији он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти муштерију". (ИА)

СК2: Случај коришћења – Претраживање муштерије

Назив СК

Претраживање муштерије

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са муштеријом.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује муштерију. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да нађе муштерију по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи муштерију по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем **приказује** кориснику податке о муштерији и поруку: "Систем је нашао муштерију по задатој вредности". (ИА)

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе муштерију он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе муштерију по задатој вредности". (ИА)

СК3: Случај коришћења – Промена података о муштерији

Назив СК

Промена муштерије

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са муштеријом.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује муштерију. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да нађе муштерију по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи муштерију по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем **приказује** кориснику муштерију и поруку: "Систем је нашао муштерију по задатој вредности". (ИА)
- 5. Корисник уноси (мења) податке о муштерији. (АПУСО)
- 6. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о муштерији. (АНСО)
- 7. Корисник позива систем да запамти податке о муштерији. (АПСО)
- 8. Систем памти податке о муштерији. (СО)
- 9. Систем **приказује** кориснику запамћеног муштерију и поруку: "Систем је запамтио муштерију." (ИА)

Алтернативна сценарија

- 4.1 Уколико систем не може да нађе муштерију он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе муштерију по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 9.1 Уколико систем не може да запамти податке о муштерији он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти муштерију". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

СК4: Случај коришћења – Креирање аутомобила (сложен случај коришћења)

Назив СК

Креирање аутомобила

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Учитана је листа марки аутомобила. Систем приказује форму за рад са аутомобилом.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси податке о аутомобилу. (АПУСО)
- 2. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о аутомобилу. (АНСО)
- 3. Корисник позива систем да запамти податке о аутомобилу. (АПСО)
- 4. Систем памти податке о аутомобилу. (СО)
- 5. Систем **приказује** кориснику запамћени аутомобил и поруку: "Систем је запамтио аутомобил". (ИА)

Алтернативна сценарија

5.1 Уколико систем не може да запамти податке о аутомобилу он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти аутомобил". (ИА)

СК5: Случај коришћења – Претраживање аутомобила

Назив СК

Претраживање аутомобила

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са аутомобилом.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује аутомобил. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да нађе аутомобил по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи аутомобил по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем **приказује** кориснику податке о аутомобилу и поруку: "Систем је нашао аутомобил по задатој вредности". (ИА)

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе аутомобил он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе аутомобил по задатој вредности". (ИА)

СК6: Случај коришћења – Промена података о аутомобилу

Назив СК

Промена аутомобила

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са аутомобилом.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује аутомобил. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да нађе аутомобил по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи аутомобил по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем **приказује** кориснику аутомобил и поруку: "Систем је нашао аутомобил по задатој вредности". (ИА)
- 5. Корисник уноси (мења) податке о аутомобилу. (АПУСО)
- 6. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о аутомобилу. (АНСО)
- 7. Корисник позива систем да запамти податке о аутомобилу. (АПСО)
- 8. Систем памти податке о аутомобилу. (СО)
- 9. Систем **приказује** кориснику запамћени аутомобил и поруку: "Систем је запамтио аутомобил." (ИА)

Алтернативна сценарија

- 4.1 Уколико систем не може да нађе аутомобил он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе аутомобил по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 9.1 Уколико систем не може да запамти податке о аутомобилу он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти аутомобил". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

СК7: Случај коришћења – Резервисање термина за сервис (сложен случај коришћења)

Назив СК

Креирање резервације

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Учитана је листа радника. Систем приказује форму за рад са резервацијом.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси податке у резервацију. (АПУСО)
- 2. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о резервацији. (АНСО)
- 3. Корисник позива систем да запамти податке о резервацији. (АПСО)
- 4. Систем памти податке о резервацији. (СО)
- 5. Систем **приказује** кориснику запамћену резервацију и поруку: "Систем је запамтио резервацију". (ИА)

Алтернативна сценарија

5.1 Уколико систем не може да запамти податке о резервацији он приказује кориснику поруку "Систем не може да креира резервацију". (ИА)

СК8: Случај коришћења – Брисање резервације

Назив СК

Брисање резервације

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са резервацијом.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује резервацију. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да нађе резервацију по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи резервацију по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем **приказује** кориснику резервацију и поруку: "Систем је нашао резервацију по задатој вредности". (ИА)
- 5. Корисник позива систем да обрише резервацију. (АПСО)
- 6. Систем брише резервацију. (СО)
- 7. Систем приказује кориснику поруку: "Систем је обрисао резервацију." (ИА)

Алтернативна сценарија

- 4.1 Уколико систем не може да нађе резервацију он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе резервацију по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 7.1 Уколико систем не може да обрише резервацију он приказује кориснику поруку "Систем не може да обрише резервацију". (ИА)

СК9: Случај коришћења – Претраживање резервације

Назив СК

Претраживање резервације

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са резервацијом.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује резервацију. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да нађе резервацију по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи резервацију по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем **приказује** кориснику податке о резервацији и поруку: "Систем је нашао резервацију по задатој вредности". (ИА)

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе резервацију он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе резервацију по задатој вредности". (ИА)

СК10: Случај коришћења – Регистровање на систем

Назив СК

Регистровање на систем

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен. Систем приказује форму за регистровање.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси податке за приступ. (АПУСО)
- 2. Корисник контролише да ли је исправно унео податке за приступ. (АНСО)
- 3. **К**орисник **позива** систем да региструје **к**орисника под датим подацима за приступ. (АПСО)
- 4. Систем региструје корисника са унетим подацима за приступ. (СО)
- 5. Систем приказује кориснику поруку: "Корисник је успешно пријављен!". (ИА)

Алтернативна сценарија

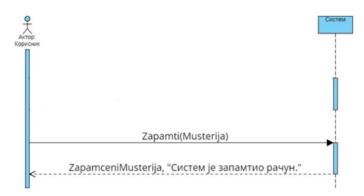
5.1 Уколико систем не може да региструје корисника са унетим подацима за приступ, тада систем приказује кориснику поруку "Систем не може да региструје корисника". (ИА)

2. Анализа

2.1 Понашање софтверског система – Системски дијаграми секвенци

ДС1: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Креирање муштерије Основни сценарио

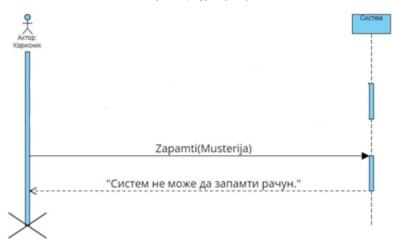
- 1. Корисник позива систем да запамти податке о муштерији. (АПСО)
- 2. Систем приказује кориснику запамћеног муштерију и поруку: "Систем је запамтио муштерију.". (ИА)

Слика 2 Дијаграм секвенци за креирање муштерије

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да запамти податке о муштерији он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти муштерију". (ИА)

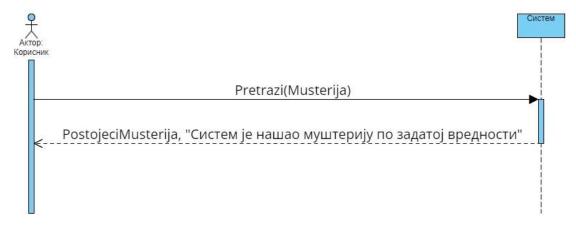
Слика 3 Дијаграм секвенци за креирање муштерије

Са претходних секвенцних дијаграма уочавају се две системске операције које треба пројектовати:

1. signal **Zapamti**(Musterija)

ДС2: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Претраживање муштерије Основни сценарио

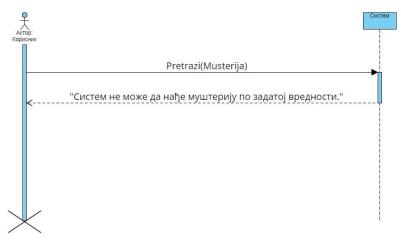
- 1. Корисник позива систем да нађе муштерију по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем **приказује** кориснику податке о муштерији и поруку: "Систем је нашао муштерију по задатој вредности". (ИА)

Слика 4 Дијаграм секвенци за претраживање муштерије

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да нађе муштерију он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе муштерију по задатој вредности". (ИА)

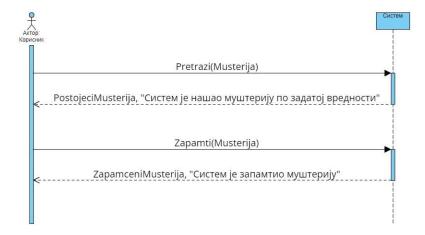
Слика 5 Дијаграм секвенци за претраживање муштерије

Са претходних секвенцних дијаграма уочава се једна системска операција коју треба пројектовати:

1. signal **Pretrazi**(Musterija)

ДС3: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Промена података о муштерији Основни сценарио

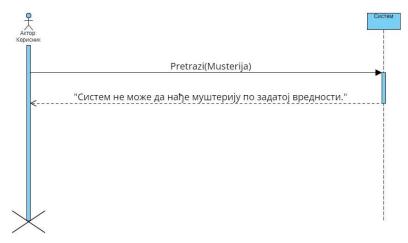
- 1. Корисник позива систем да нађе муштерију по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем приказује кориснику муштерију и поруку: "Систем је нашао муштерију по задатој вредности". (ИА)
- 3. Корисник позива систем да запамти податке о муштерији. (АПСО)
- 4. Систем **приказује** кориснику запамћеног муштерију и поруку: "Систем је запамтио муштерију." (ИА)

Слика 6 Дијаграм секвенци за измену муштерије

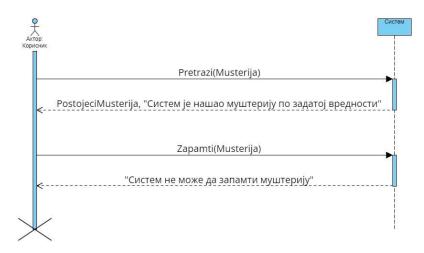
Алтернативна сцернаија

2.1 Уколико систем не може да нађе муштерију он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе муштерију по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 7 Дијаграм секвенци за измену муштерије

4.1 Уколико систем не може да запамти податке о муштерији он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти муштерију". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 8 Дијаграм секвенци за измену муштерије

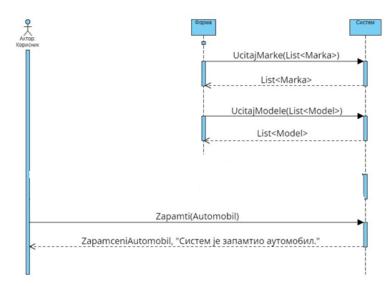
Са претходних секвенцних дијаграма уочавају се две системске операције које треба пројектовати:

- 1. signal **Pretrazi**(Musterija)
- 2. signal Zapamti(Musterija)

ДС4: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Креирање аутомобила (сложен случај коришћења)

Основни сценарио

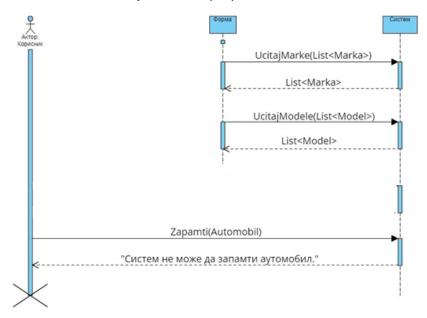
- 1. Корисник позива систем да запамти податке о аутомобилу. (АПСО)
- 2. Систем приказује кориснику запамћени аутомобил и поруку: "Систем је запамтио аутомобил". (ИА)

Слика 9 Дијаграм секвенци за креирање аутомобила

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да запамти податке о аутомобилу он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти аутомобил". (ИА)

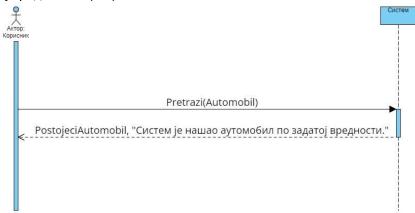
Слика 10 Дијаграм секвенци за креирање аутомобил

Са претходних секвенцних дијаграма уочавају се четири системске операције које треба пројектовати:

- 1. signal **UcitajMarke**(List<Marka>)
- 2. signal **UcitajModele**(List<Model>)
- 3. signal **Zapamti**(Automobil)

ДС5: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Претраживање аутомобила Основни сценарио

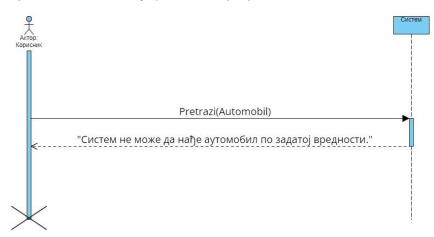
- 1. Корисник позива систем да нађе аутомобил по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем **приказује** кориснику податке о аутомобилу и поруку: "Систем је нашао аутомобил по задатој вредности". (ИА)

Слика 11 Дијаграм секвенци за претраживање аутомобила

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да нађе аутомобил он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе аутомобил по задатој вредности". (ИА)

Слика 12 Дијаграм секвенци за претраживање аутомобила

Са претходних секвенцних дијаграма уочава се једна системска операција коју треба пројектовати:

1. signal **Pretrazi**(Automobil)

ДС6: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Промена података о аутомобилу Основни сценарио

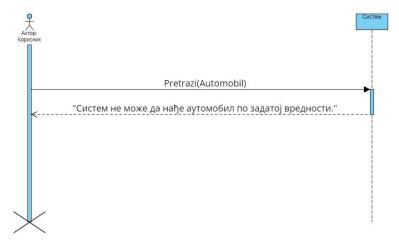
- 1. Корисник позива систем да нађе аутомобил по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем **приказује** кориснику аутомобил и поруку: "Систем је нашао аутомобил по задатој вредности". (ИА)
- 3. Корисник позива систем да запамти податке о аутомобилу. (АПСО)
- 4. Систем **приказује** кориснику запамћени аутомобил и поруку: "Систем је запамтио аутомобил." (ИА)

Слика 13 Дијаграм секвенци за измену аутомобила

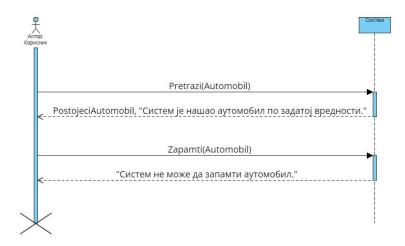
Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да нађе аутомобил он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе аутомобил по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 14 Дијаграм секвенци за измену аутомобила

4.1 Уколико систем не може да запамти податке о аутомобилу он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти аутомобил". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 15 Дијаграм секвенци за измену аутомобила

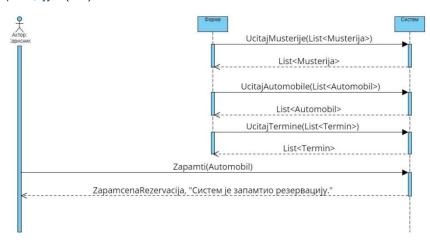
Са претходних секвенцних дијаграма уочавају се две системске операције које треба пројектовати:

- 1. signal **Pretrazi**(Automobil)
- 2. signal **Zapamti**(Automobil)

ДС7: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Резервисање термина за сервис (сложен случај коришћења)

Основни сценарио

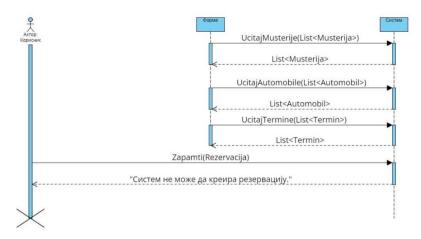
- 1. Корисник позива систем да запамти податке о резервацији. (АПСО)
- 2. Систем **приказује** кориснику запамћену резервацију и поруку: "Систем је запамтио резервацију". (ИА)

Слика 16 Дијаграм секвенци за креирање резервације

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да запамти податке о резервацији он приказује кориснику поруку "Систем не може да креира резервацију". (ИА)

Слика 17 Дијаграм секвенци за креирање резервације

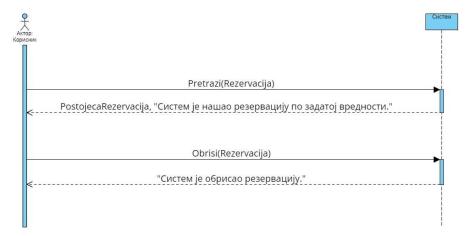
Са претходних секвенцних дијаграма уочавају се четири системске операције које треба пројектовати:

- 1. signal **UcitajMusterije**(List<Musterija>)
- 2. signal **UcitajAutomobile**(List<Automobil>)
- 3. signal **UcitajTermine**(List<Termin>)
- 4. signal Zapamti(Rezervacija)

ДС8: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Брисање резервације

Основни сценарио

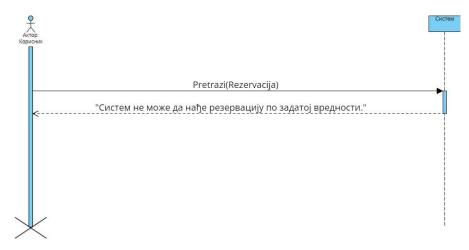
- 1. Корисник позива систем да нађе резервацију по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем **приказује** кориснику резервацију и поруку: "Систем је нашао резервацију по задатој вредности". (ИА)
- 3. Корисник позива систем да обрише резервацију. (АПСО)
- 4. Систем приказује кориснику поруку: "Систем је обрисао резервацију." (ИА)

Слика 18 Дијаграм секвенци за брисање резервације

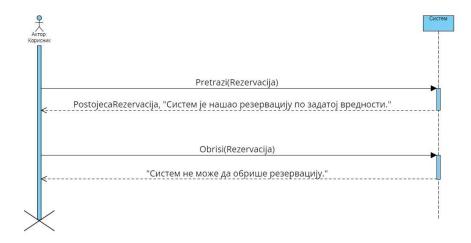
Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да нађе резервацију он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе резервацију по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 19 Дијаграм секвенци за брисање резервације

4.1 Уколико систем не може да обрише резервацију он приказује кориснику поруку "Систем не може да обрише резервацију". (ИА)

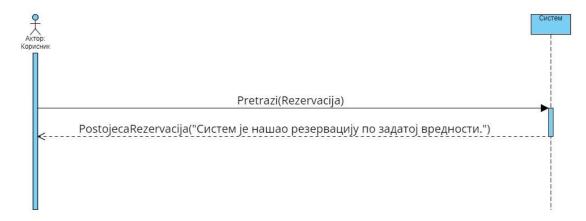
Слика 20 Дијаграм секвенци за брисање резервације

Са претходних секвенцних дијаграма уочавају се две системске операције које треба пројектовати:

- 1. signal Pretrazi(Rezervacija)
- 2. signal **Obrisi**(Rezervacija)

ДС9: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Претраживање резервације Основни сценарио

- 1. Корисник позива систем да нађе резервацију по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем **приказује** кориснику податке о резервацији и поруку: "Систем је нашао резервацију по задатој вредности". (ИА)

Слика 21 Дијаграм секвенци за претраживање резервације

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да нађе резервацију он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе резервацију по задатој вредности". (ИА)

Слика 22 Дијаграм секвенци за претраживање резервације

Са претходних секвенцних дијаграма уочава се једна системска операција коју треба пројектовати:

1. signal Pretrazi(Rezervacija)

ДС10: Дијаграми секвенци случаја коришћења – Регистровање на систем Основни сценарио

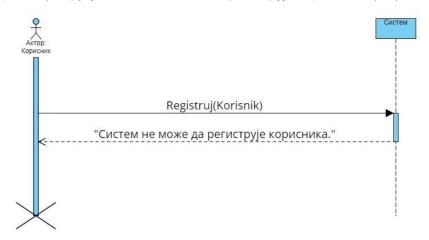
- 1. **К**орисник **позива** систем да региструје корисника под датим подацима за приступ. (АПСО)
- 2. Систем приказује кориснику поруку: "Корисник је успешно пријављен!". (ИА)

Слика 23 Дијаграм секвенци за регистровање на систем

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да региструје корисника са унетим подацима за приступ, тада систем приказује кориснику поруку "Систем не може да региструје корисника". (ИА)

Слика 24 Дијаграм секвенци за регистровање на систем

Са претходних секвенцних дијаграма уочава се једна системска операција коју треба пројектовати:

1. signal **Registruj**(Korisnik)

Као резултат анализе сценарија свих случајева коришћења добијено је укупно 16 системских операција које треба пројектовати:

- 1. signal Zapamti(Musterija)
- 2. signal **Pretrazi**(Musterija)
- 3. signal **UcitajMarke**(List<Marka>)
- 4. signal **UcitajModele**(List<Model)
- 5. signal **Zapamti**(Automobil)
- 6. signal **Pretrazi**(Automobil)
- 7. signal **UcitajMusterije**(List<Musterija>)
- 8. signal **UcitajAutomobile**(List<Automobil>)
- 9. signal **UcitajTermine**(List<Termin>)
- 10. signal Zapamti(Rezervacija)
- 11. signal Pretrazi (Rezervacija)
- 12. signal **Obrisi**(Rezervacija)
- 13. signal **Registruj**(Korisnik)

2.2 Дефинисање уговора о системским операцијама

1. Уговор УГ2: Запамти муштерију

Операција: Zapamti(Musterija): signal;

Beза са СК: СК1, СК3

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Musterija морају да буду задовољена. Ако је објекат Musterija обрађен, не може се извршити системска операција.

Постуслови: Муштерија је запамћена.

2. Уговор УГ3: Претражи муштерије

Операција: Pretrazi(Musterija): signal;

Веза са СК: СК2, СК3

Предуслови: Учитана је листа муштерија.

Постуслови: Пронађен је тражени муштерија.

3. Уговор УГ4: Учитај марке

Операција: UcitajMarke(): List<Marka>;

Веза са СК: СК4

Предуслови: /

Постуслови: Учитана је листа марки аутомобила.

4. Уговор УГ5: Учитај моделе

Операција: UcitajModele(): List<Model>;

Веза са СК: СК4

Предуслови: /

Постуслови: Учитана је листа модела аутомобила.

5. Уговор УГ7: Запамти аутомобил

Операција: Zapamti(Automobil): signal;

Веза са СК: СК4, СК6

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Automobil морају да буду задовољена. Ако је аутомобил обрађен, не може се извршити системска операција.

Постуслови: Аутомобил је запамћен.

6. Уговор УГ8: Претражи аутомобиле

Операција: Pretrazi(Automobil): signal;

Веза са СК: СК6

Предуслови: Учитана је листа аутомобила.

Постуслови: Пронађен је тражени аутомобил.

7. Уговор УГ9: Учитај муштерије

Операција: UcitajMusterije(): List<Musterija>;

Веза са СК: СК7

Предуслови: /

Постуслови: Учитана је листа муштерија.

8. Уговор УГ10: Учитај аутомобиле

Операција: UcitajAutomobile(): List<Automobil>;

Веза са СК: СК7

Предуслови: /

Постуслови: Учитана је листа аутомобила.

9. Уговор УГ11: Учитај резервације

Операција: UcitajRezervacije(): List<Rezervacija>;

Веза са СК: СК7

Предуслови: /

Постуслови: Учитана је листа термина.

10. Уговор УГ12: Запамти резервацију

Операција: Zapamti(Rezervacija): signal;

Веза са СК: СК7

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Rezervacija морају да буду задовољена. Ако је rezervacija обрађена, не може се извршити системска операција.

Постуслови: Рачун је запамћен.

11. Уговор УГ13: Претражи резервације

Операција: Pretrazi(Rezervacija): signal;

Beза са СК: СК8, СК9

Предуслови: Учитана је листа резервација.

Постуслови: Пронађена је тражена резервација.

12. Уговор УГ14: Обриши резервацију

Операција: Obrisi (Rezervacija): signal;

Веза са СК: СК9

Предуслови: /

Постуслови: Одабрана резервација је обрисана из листе резервација.

13. Уговор УГ15: Региструј корисника

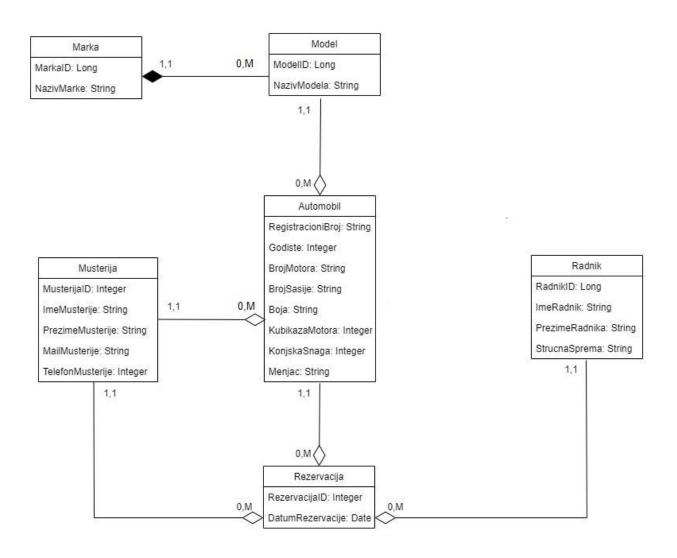
Операција: Registruj(Korisnik): signal;

Веза са СК: СК10

Предуслови: /

Постуслови: Корисник је пријављен на систем.

2.3 Структура софтверског система – Концептуални (доменски) модел

Слика 25 Концепутални (доменски) модел

2.4 Структура софтверског система – Релациони модел

Marka (MarkalD, NazivMarke)

Model (*MarkalD*, ModellD, NazivModela)

Automobil (<u>RegistracioniBroj</u>, Godiste, BrojMotora, BrojSasije, Boja, KubikazaMotora, KonjskaSnaga, Menjac, *MarkaID*, *ModelID*, *MusterijaID*))

Musterija (<u>MusterijaID</u>, ImeMusterije, PrezimeMusterije, MailMusterije, TelefonMusterije)

Radnik (RadnikID, ImeRadnika, PrezimeRadnika, StrucnaSprema)

Rezervacija (<u>RezervacijaID</u>, DatumRezervacije, *MusterijaID*, *RegistracioniBroj*, *RadnikID*)

Табел	ıa Marka	Просто вредносно ограничење		Структурно ограничење
Атрибути	Име	Тип	Вредност	INSERT / UPDATE CASCADES Model DELETE RESTRICTED Model
	MarkalD	Long	NOT NULL AND >0	
	NazivMarke	String	NOT NULL	DELETE RESTRICTED Model

Табел	ıa Model	Просто вредносно ограничење		Структурно ограничење
	Име	Тип	Вредност	INSERT RESTRICTED Marka UPDATE RESTRICTED Marka CASCADES Automobil DELETE RESTRICTED Automobil
Λτημ ί ντμ	MarkalD	Long	NOT NULL AND >0	
Атрибути	ModelID	Long	NOT NULL AND >0	
	NazivModela	String	NOT NULL	Automobii

Табел	ıa Automobil	Просто вредносно ограничење		Структурно ограничење
	Име	Тип	Вредност	INSERT RESTRICTED Model, Musterija UPDATE RESTRICTED Model, Musterija CASCADES Rezervacija, Servis
	RegistracioniBroj	String	NOT NULL	
	Godiste	Integer	NOT NULL	
	BrojMotora	String	NOT NULL	
	BrojSasije	String	NOT NULL	
Атрибути	Boja	String	NOT NULL	
	KubikazaMotora	Integer	NOT NULL	
	KonjskaSnaga	Integer	NOT NULL	DELETE RESTRICTED
	Menjac	String	NOT NULL	Rezervacija, Servis
	MarkalD	Long	NOT NULL AND >0	Trozorvaoja, oorvio

	ModelID	Long	NOT NULL
	Modello	Long	AND >0
	MusterijalD	Integer	NOT NULL
			AND >0

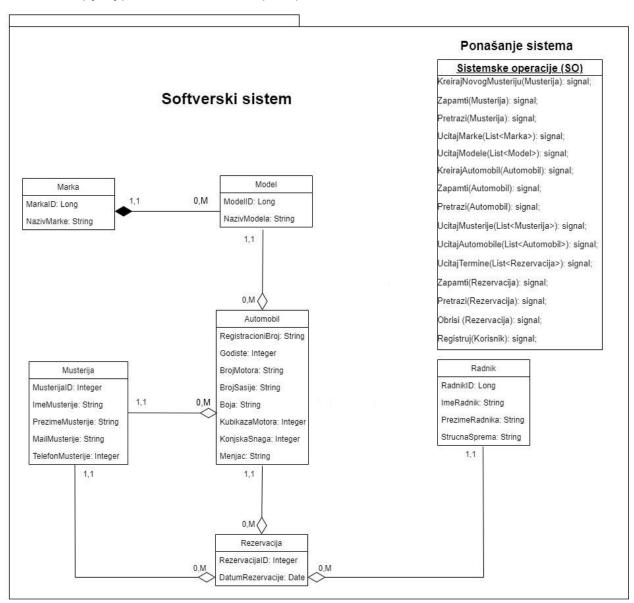
Табела Musterija		Просто вредносно ограничење		Структурно ограничење
	Име	Тип	Вредност	
	MuctoriialD	Intogor	NOT NULL	INSERT /
	MusterijalD	Integer	AND >0	UPDATE CASCADES
Атрибути	ImeMusterije	String	NOT NULL	Rezervacija, Automobil
	PrezimeMusterije	String	NOT NULL	DELETE RESTRICTED
	MailMusterije	String	NOT NULL	Rezervacija, Automobil
	TelefonMusterije	Integer	NOT NULL	

Табела Radnik		Просто вредносно ограничење		Структурно ограничење
Атрибути	Име	Тип	Вредност	INSERT / UPDATE CASCADES Rezervacija, Servis DELETE RESTRICTED Rezervacija, Servis
	RadnikID	Long	NOT NULL AND >0	
	ImeRadnika	String	NOT NULL	
	PrezimeRadnika	String	NOT NULL	
	StrucnaSprema	String	NOT NULL	

Табела Rezervacija		Просто вредносно ограничење		Структурно ограничење
	Име	Тип	Вредност	
	RezervacijaID	Integer	NOT NULL	INSERT RESTRICTED
			AND >0	Radnik, Automobil,
	DatumRezervacije	Date	NOT NULL	Musterija
Атрибути	MusterijalD	String	NOT NULL	UPDATE RESTRICTED
			AND >0	Radnik, Automobil,
	RegistracioniBroj	String	NOT NULL	Musterija
	RadnikID	Long	NOT NULL	DELETE /
			AND >0	

2.5 Софтверски систем

Као резултат анализе сценарија СК и прављења концептуалног модела добија се логичка структура и понашање софтверског система:

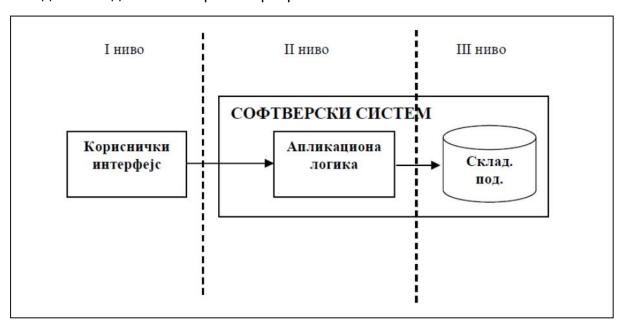
Слика 26 Софтверски систем

3. Пројектовање

Фаза пројектовања описује физичку структуру и понашање софтверског система то јест архитектуру софтверског система. У овом семинарском раду користи се тронивојска архитектура софтверског система у којој се систем састоји из 3 нивоа:

- Ниво корисничког интерфејса
- Ниво апликационе логике
- Ниво складишта података

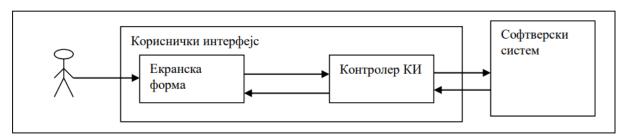
Ниво корисничког интерфејса је на страни корисника, а апликациона логика и складиште података на страни сервера.

Слика 27 Нивои фазе пројектовања

3.1 Пројектовање корисничког интерфејса

Кориснички интерфејс представља реализацију улаза и/или излаза софтверског система и његову структуру чине екранска форма и контролер корисничког интерфејса. Помоћу њега корисник интерагује са системом, генерише догађаје, позива акције и уноси податке, а од система добија одговоре

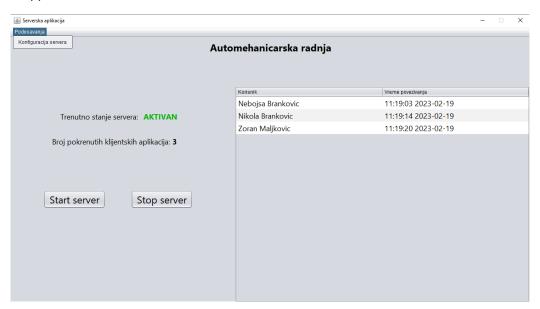

Слика 28 Пројектовање корисничког интерфејса

3.1.1 Пројектовање екранских форми

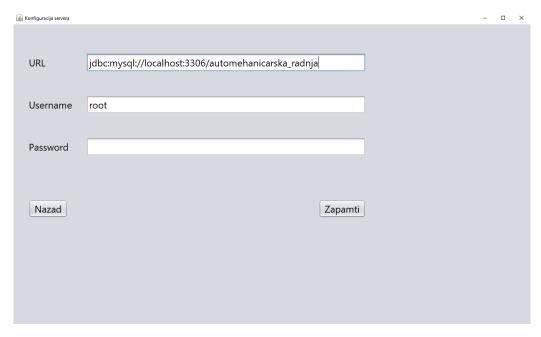
Кориснички интерфејс је дефинисан преко скупа екранских форми. Сценарија коришћења екранских форми су директно повезани са сценаријима случајева коришћења.

За управљање и конфигурацију сервера, на серверској страни је обезбеђена форма која изгледа овако:

Слика 29 Главна екранска форма серверске апликације

Кликом на ставку менија **Konfiguracija servera** отвара се дијалог за подешавање основних конфигурационих параметара сервера.

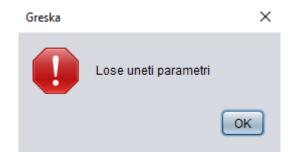
Слика 30 Конфигурациона форма

Уколико се покуша покренути сервер, а сервер је већ покренут на одабраном сокету, проказаће се порука о грешци:

Слика 31 Случај дуплог клика на дугме **Start**

Уколико корисник покуша да подеси и сачува невалидне конфигурационе параметре приказаће му се следећа порука:

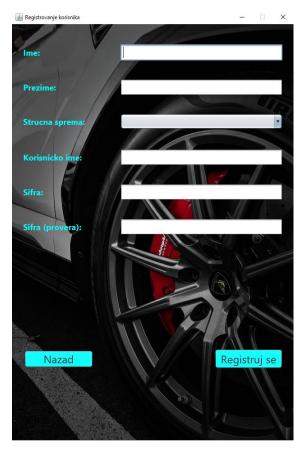
Слика 32 Случај лоше конфигурације сервера

На клијентској страни, потребно је да се корисник најпре пријави на систем. Форма за пријаву изгледа овако:

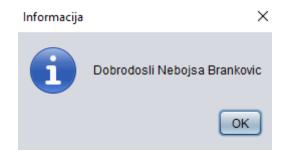
Слика 33 Форма за пријаву на систем

Уколико корисник нема налог, може да га направит кликом на реч **OVDE**. Отвара се следећа форма:

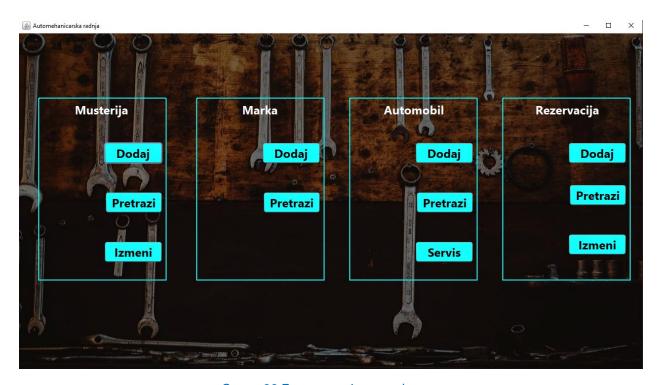
Слика 34 Форма за регистровање на систем

Уколико је пријава неуспешна кориснику се приказује одговарајућа порука. Уколико је пријава успешна кориснику се приказује следећа порука:

Слика 35 Успешно пријављивање

Кликом на дугме **ОК** улази се у главну форму за рад над системом. Главна форма је приказана на следећој слици:

Слика 36 Главна клијентска форма

СК1: Случај коришћења – Креирање муштерије

Назив СК

Креирање муштерије

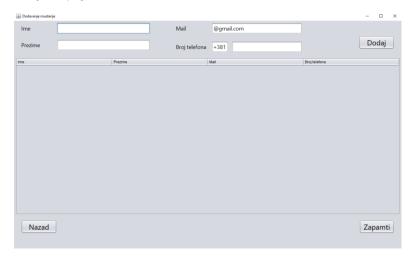
Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

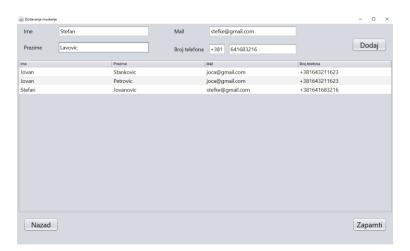
Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са муштеријом.

Слика 37 Почетни екран форме за креирање муштерија

Основни сценарио СК

1. Корисник уноси податке о муштерији. (АПУСО)

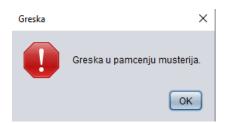
Слика 38 Унос података

- 2. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о муштерији. (АНСО)
- 3. Корисник позива систем да запамти податке о муштерији. (АПСО) Опис акције: Корисник кликом на дугме "Zapamti" позива системску операцију saveMusterije(List<Musterija>)
- 4. Систем памти податке о муштерији. (СО)
- 5. Систем **приказује** кориснику запамћеног муштерију и поруку: "Unete musterije su zapamcene.". (ИА)

Слика 39 Позитиван исход случаја коришћења

5.1 Уколико систем не може да запамти податке о муштерији он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти муштерију". (ИА)

Слика 40 Алтернативни сценарио креирања муштерије

СК2: Случај коришћења – Претраживање муштерије

Назив СК

Претраживање муштерије

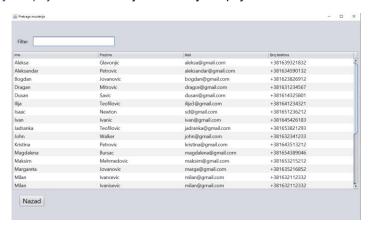
Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

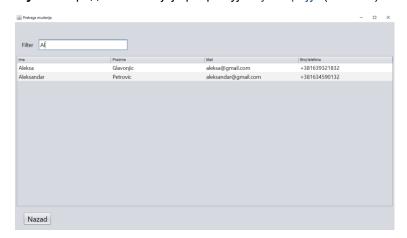
Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са муштеријом. Учитана је листа муштерија.

Слика 41 Почетни изглед форме за претраживање муштерија

Основни сценарио СК

1. Корисник уноси вредност по којој претражује муштерију. (АПУСО)

Слика 42 Унос слова у поље Filter

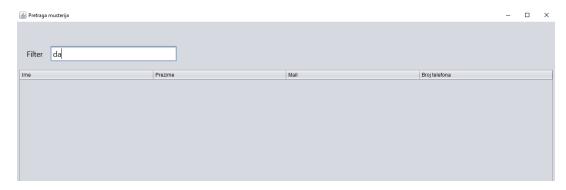
2. Корисник позива систем да нађе муштерију по задатој вредности. (АПСО)

<u>Опис акције</u>: Корисник уносом слова у jTextField позива системску операцију getMusterijeFilter(filter).

- 3. Систем тражи муштерију по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику податке о муштерији. (ИА)

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе муштерију он приказује празну листу. (ИА)

Слика 43 Не постоји муштерија са унетим словима

СК3: Случај коришћења – Промена података о муштерији

Назив СК

Промена муштерије

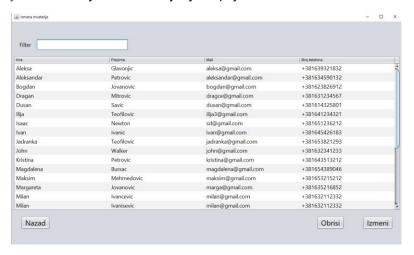
Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

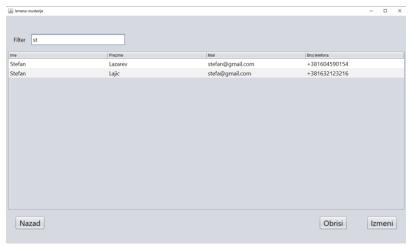
Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са муштеријом. Систем учитава листу муштерија.

Слика 44 Почетни изглед форм за измену муштерије

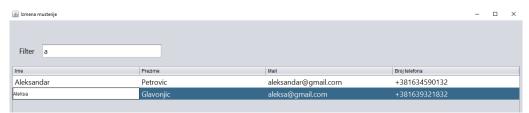
Основни сценарио СК

1. Корисник уноси вредност по којој претражује муштерију. (АПУСО)

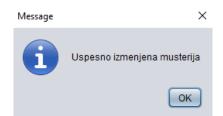
Слика 45 Корисник уноси слова у поље Filter

- 2. Корисник позива систем да нађе муштерију по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Корисник уносом слова у jTextField позива системску операцију getMusterijeFilter(filter).
- 3. Систем тражи муштерију по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику муштерије са унетом вредношћу. (ИА)
- 5. Корисник уноси (мења) податке о муштерији. (АПУСО)

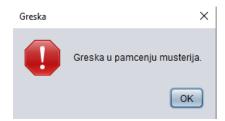
Слика 46 Корисник мења параметре муштерије

- 6. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о муштерији. (АНСО)
- 7. Корисник позива систем да запамти податке о муштерији. (АПСО) Опис акције: Корисник кликом на enter на тастатури позива системску операцију updateMusterija(musterija).
- 8. Систем памти податке о муштерији. (СО)
- 9. Систем **приказује** кориснику запамћеног муштерију и поруку: "Uspesno izmenjena musterija." (ИА)

Слика 47 Позитиван исход измене муштерије

- 4.1 Уколико систем не може да нађе муштерију он приказује празну листу. (ИА)
- 9.1 Уколико систем не може да запамти податке о муштерији он приказује кориснику поруку "Greska u pamcenju musterija.". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 48 Алтернативни сценарио измене муштерије

СК4: Случај коришћења – Креирање аутомобила (сложен случај коришћења)

Назив СК

Креирање аутомобила

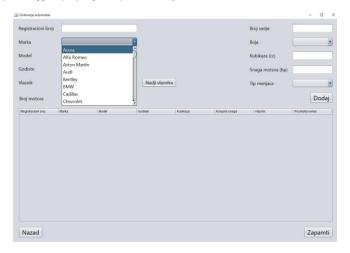
Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Учитана је листа марки аутомобила. Систем приказује форму за рад са аутомобилом.

Слика 49 Почетни изглед форме за креирање аутомобила

Основни сценарио СК

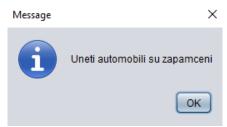
1. Корисник уноси податке о аутомобилу. (АПУСО)

Слика 50 Корисник уноси податке за аутомобил

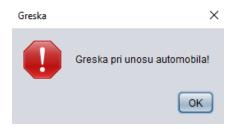
- 2. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о аутомобилу. (АНСО)
- 3. Корисник позива систем да запамти податке о аутомобилу. (АПСО)

  <u>Опис акције</u>: Корисник кликом на дугме **Zapamti** позива системску операцију saveAutomobili(List<Automobil>).
- 4. Систем памти податке о аутомобилу. (СО)
- 5. Систем **приказује** кориснику запамћени аутомобил и поруку: "Uneti automobili su zapamceni". (ИА)

Слика 51 Позитиван исход креирања аутомобила

5.1 Уколико систем не може да запамти податке о аутомобилу он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти аутомобил". (ИА)

Слика 52 Алтернативни сценарио за креирање аутомобила

СК5: Случај коришћења – Претраживање аутомобила

Назив СК

Претраживање аутомобила

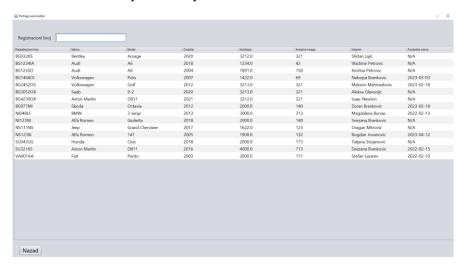
Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са аутомобилом. Учитана је листа аутомобила.

Слика 53 Почетни изглед форме за претраживање аутомобила

Основни сценарио СК

1. Корисник уноси вредност по којој претражује аутомобил. (АПУСО)

Слика 54 Корисник уноси слова на које почиње регистрација аутомобила

- 2. Корисник позива систем да нађе аутомобил по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Корисник уносом слова у jTextField позива системску операцију getAutomobiliFilter(filter).
- 3. Систем тражи аутомобил по задатој вредности. (СО)

4. Систем приказује кориснику податке о аутомобилу.(ИА)

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе аутомобил он приказује кориснику празну листу.(ИА)

Слика 55 Не постоји аутомобил чија регистрација почиње на Д

СК6: Случај коришћења – Промена података о аутомобилу

Назив СК

Промена аутомобила

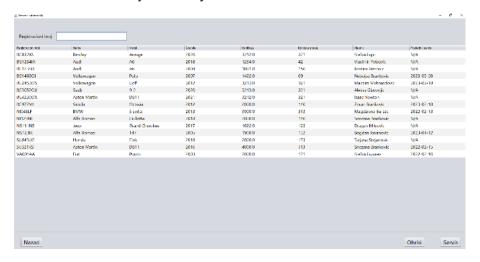
Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

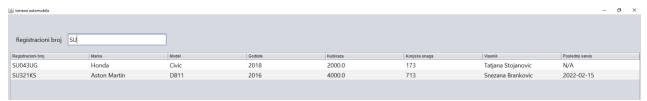
Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са аутомобилом. Учитана је листа аутомобила.

Слика 56 Почетни изглед форме за измену аутомобила

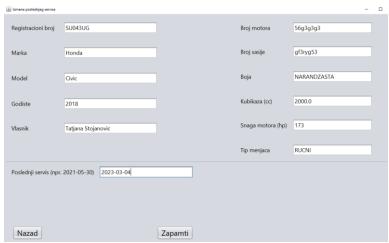
Основни сценарио СК

1. Корисник уноси вредност по којој претражује аутомобил. (АПУСО)

Слика 57 Корисник уноси слова на које почиње регистрација аутомобила

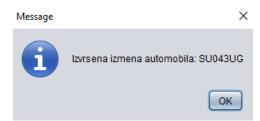
- 2. Корисник позива систем да нађе аутомобил по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Корисник уносом слова у jTextField позива системску операцију getAutomobiliFilter(filter).
- 3. Систем тражи аутомобил по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику листу аутомобила.(ИА)
- 5. Корисник уноси (мења) податке о аутомобилу. (АПУСО)

Слика 58 Корисник попуњава податке о последњем сервису

- 6. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о аутомобилу. (АНСО)
- 7. Корисник позива систем да запамти податке о аутомобилу. (АПСО)

  <u>Опис акције</u>: Корисник кликом на дугме **Zapamti** позива системску операцију updateAutomobili(Automobil).
- 8. Систем памти податке о аутомобилу. (СО)
- 9. Систем **приказује** кориснику запамћени аутомобил и поруку: "Izvrsena izmena automobila." (ИА)

Слика 59 Позитиван исход промене аутомобила

4.1 Уколико систем не може да нађе аутомобил он приказује кориснику празну листу. (ИА)

Слика 60 Не постоји аутомобил чија регистрација почиње на Д

9.1 Уколико систем не може да запамти податке о аутомобилу он приказује кориснику поруку "Greska pri unosu automobila". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 61 Алтернативни сценарио за измену аутомобила

СК7: Случај коришћења – Резервисање термина за сервис (сложен случај коришћења)

Назив СК

Креирање резервације

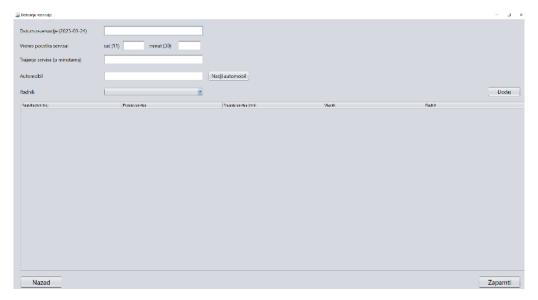
Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

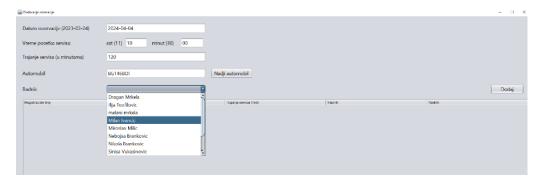
Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Учитана је листа радника. Систем приказује форму за рад са резервацијом.

Слика 62 Почетни изглед форме за креирање резервације

Основни сценарио СК

1. Корисник уноси податке у резервацију. (АПУСО)

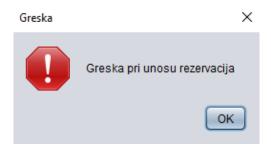
Слика 63 Корисник уноси податке

- 2. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о резервацији. (АНСО)
- 3. Корисник позива систем да запамти податке о резервацији. (АПСО) Опис акције: Корисник кликом на дугме **Zapamti** позива системску операцију saveRezervacije(List<Rezervacija>).
- 4. Систем памти податке о резервацији. (СО)
- 5. Систем **приказује** кориснику запамћену резервацију и поруку: "Unete rezervacije su zapamcene". (ИА)

Слика 64 Позитиван исход уноса резервације

5.1 Уколико систем не може да запамти податке о резервацији он приказује кориснику поруку "Greska pri unosu rezervacije". (ИА)

Слика 65 Грешка при уносу резервације

СК8: Случај коришћења – Брисање резервације

Назив СК

Брисање резервације

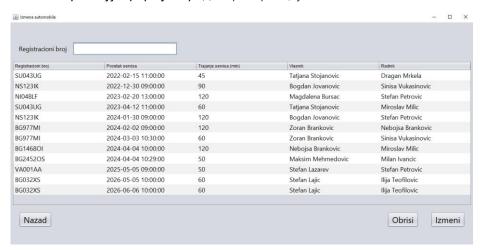
Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

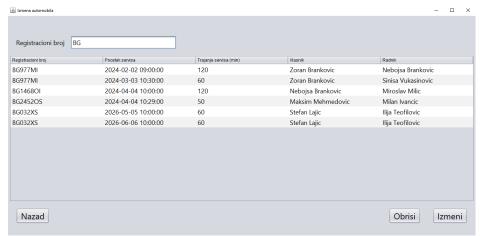
Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Учитана је листа резервација. Систем приказује форму за рад са резервацијом.

Слика 66 Почетни изглед форме за брисање резервације

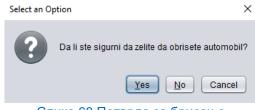
Основни сценарио СК

1. Корисник уноси вредност по којој претражује резервацију. (АПУСО)

Слика 67 Корисник уноси слова на која почиње регистрација аутомобила

- 2. Корисник позива систем да нађе резервацију по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Корисник уносом слова у jTextField позива системску операцију getRezervacijeFilter(filter).
- 3. Систем тражи резервацију по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику резервацију. (ИА)
- Корисник позива систем да обрише резервацију. (АПСО)
   Опис акције: Корисник кликом на дугме Obrisi позива системску операцију deleteRezervacija(Rezervacija).
- 6. Систем брише резервацију. (СО)
- 7. Систем приказује кориснику поруку: "Uspesno obrisana rezervacija." (ИА)

Слика 68 Потврда за брисање

Слика 69 Успешно брисање резервације

4.1 Уколико систем не може да нађе резервацију он приказује кориснику празну листу.(ИА)

Слика 70 Не постоји аутомобил чија регистрација почиње на Д

7.1 Уколико систем не може да обрише резервацију он приказује кориснику поруку "Greska pri brisanju rezervacije". (ИА)

Слика 71 Грешка при брисању регистрације из базе података

СК9: Случај коришћења – Претраживање резервације

Назив СК

Претраживање резервације

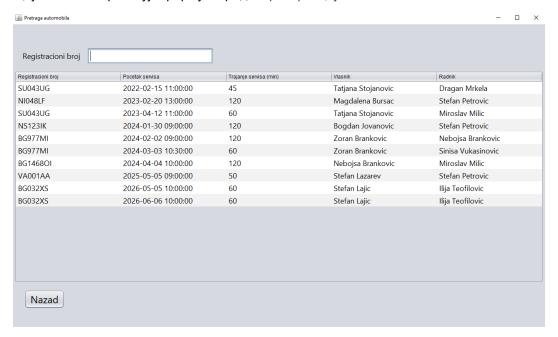
Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

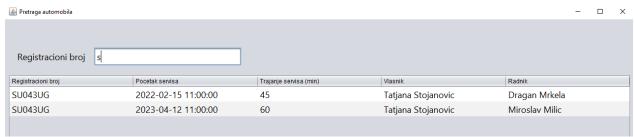
Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Учитана је листа резервација. Систем приказује форму за рад са резервацијом.

Слика 72 Почетни изглед форме за претраживање резервације

Основни сценарио СК

1. Корисник уноси вредност по којој претражује резервацију. (АПУСО)

Слика 73 Корисник уноси слова на које почиње регистрација аутомобила

- 2. Корисник позива систем да нађе резервацију по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Корисник уносом слова у jTextField позива системску операцију getRezervacijeFilter(filter).
- 3. Систем тражи резервацију по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику податке о резервацији.(ИА)

4.1 Уколико систем не може да нађе резервацију он приказује кориснику празну листу.(ИА)

Слика 74 Не постоји аутомобил чија регистрација почиње на Д

СК10: Случај коришћења – Регистровање на систем

Назив СК

Регистровање на систем

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

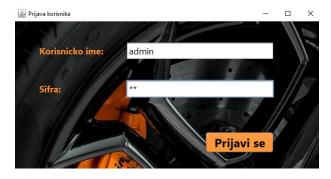
Предуслов: Систем је укључен. Систем приказује форму за регистровање.

Слика 75 Почетни излед форме за регистровање

Основни сценарио СК

1. Корисник уноси податке за приступ. (АПУСО)

Слика 76 Корисник уноси податке

- 2. Корисник контролише да ли је исправно унео податке за приступ. (АНСО)
- 3. **К**орисник **позива** систем да региструје **к**орисника под датим подацима за приступ. (АПСО)
  - <u>Опис акције</u>: Корисник кликом на дугме **Prijavi se** позива системску операцију LogIn(Radnik).
- 4. Систем региструје корисника са унетим подацима за приступ. (СО)
- 5. Систем приказује кориснику поруку: "Doborodosli {Ime Prezime}". (ИА)

Слика 77 Успешно регистровање

5.1 Уколико систем не може да региструје корисника са унетим подацима за приступ, тада систем приказује кориснику поруку "Систем не може да региструје корисника". (ИА)

Слика 78 Корисник је унео погрешне податке

3.2 Пројектовање контролера корисничког интерфејса

Контролер корисничког интерфејса је одговоран за:

- Прихватање графичких објеката од екранске форме
- Конвертовање података који се налазе у графичким објектима у доменске објекте који ће бити прослијеђени преко мреже до апликационог сервера
- Конвертовање доменских објеката у графичке објекте и прослеђује их до екранске форме

3.3 Пројектовање апликационе логике

Апликациони сервери су одговорни да обезбеде сервисе који ће да омогуће реализацију апликационе логике софтверског система. Пројектовани апликациони сервер садржи:

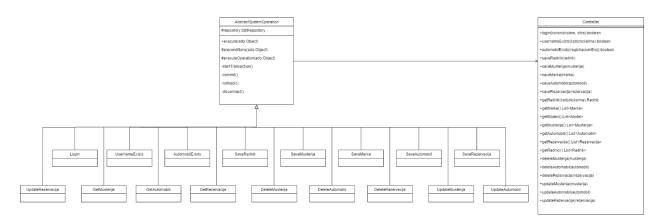
- Део за комуникацију са клијентима
- Контролер апликационе логике
- Део који садржи пословну логику
- Део за комуникацију са складиштем података (брокер базе података)

3.3.1 Комуникација са клијентима

Комуникација се одвија тако што се прво подигне серверски сокет који ослушкује мрежу. Када клијентски сокет успостави конекцију са серверским сокетом, тада сервер покреће посебну нит која треба да успостави двосмерну комуникацију са тим клијентом. Размена података између клијентских и серверске апликације врши се слањем објеката класе Request и Response кроз мрежу. Класе које су задужене за слање и примање ових објеката су Sender и Receiver. Када нит прими захтев, она га прослеђује до контролера апликационе логике. Објекат класе Request у себи носи информацију о томе која операција се захтева од сервера, и у складу са тим, сервер извршава тражену операцију и прослеђује одговор назад до клијента, такође преко контролера апликационе логике.

3.4 Контролер апликационе логике

Контролер апликационе логике задужен је да прихвата захтеве за извршење системске операције од нити клијента и прослеђује тај тахтев до пословне логике, односно до класа(сервиса) одговорних за извршење системских операција. Након извршене операције, контролер прихвата резултат и прослеђује га до позиваоца (нити клијента).

Слика 79 Дијаграм класе на којем се налазе контролер апликационе логике и апстрактна класа са класама које је наслеђују

3.5 Пројектовање понашања софтверског система: системске операције

За сваку системску операцију треба направити концептуална решења која су директно повезана са логиком проблема. За сваки уговор пројектује се концептуално решење.

Класе које су одговорне за извршење системских операција наслеђују класу AbstractSystemOperation. AbstractSystemOperation представља апстрактну класу чија главна метода execute() се састоји из отварања конекције са базом, затим провере предуслова, извршења операције и на крају потврду у бази, уколико је операција успешна, односно опозив трансакције уколико је операција неуспешна. На крају је метода за затварање конекције са базом. Свака конкретна класа имплементира методе за извршење конкретне операције, и за проверу предуслова.

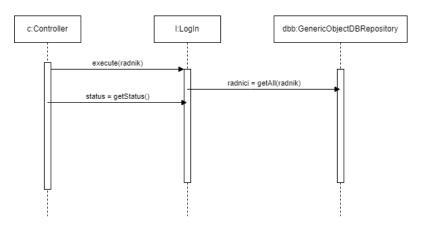
1. Уговор УГ1: Запамти муштерију

Операција: Zapamti(Musterija): signal;

Beза са СК: СК1, СК3

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Musterija морају да буду задовољена. Ако је објекат Musterija обрађен, не може се извршити системска операција.

Постуслови: Муштерија је запамћена.

Слика 80 Дијаграм секвенци за уговор 1

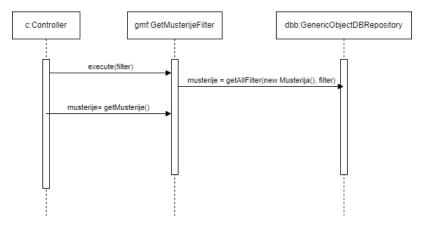
2. Уговор УГ2: Претражи муштерије

Операција: Pretrazi(Musterija): signal;

Веза са СК: СК2, СК3

Предуслови: Учитана је листа муштерија.

Постуслови: Пронађен је тражени муштерија.

Слика 81 Дијаграм секвенци за уговор 2

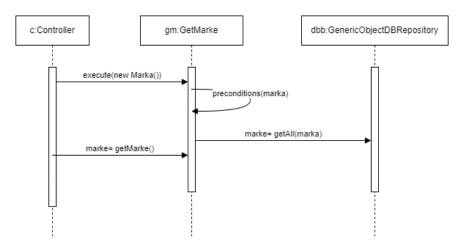
3. Уговор УГ3: Учитај марке

Операција: UcitajMarke(): List<Marka>;

Веза са СК: СК4

Предуслови: /

Постуслови: Учитана је листа марки аутомобила.

Слика 82 Дијаграм секвенци за уговор 3

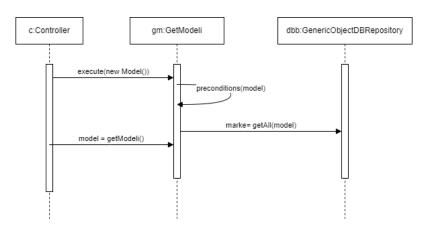
4. Уговор УГ4: Учитај моделе

Операција: UcitajModele(): signal;

Веза са СК: СК4

Предуслови: /

Постуслови: Учитана је листа модела аутомобила.

Слика 83 Дијаграм секвенци за уговор 4

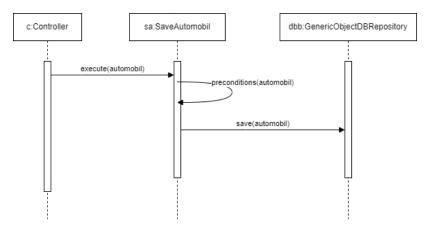
5. Уговор УГ5: Запамти аутомобил

Операција: Zapamti(Automobil): signal;

Веза са СК: СК4, СК6

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Automobil морају да буду задовољена. Ако је аутомобил обрађен, не може се извршити системска операција.

Постуслови: Аутомобил је запамћен.

Слика 84 Дијаграм секвенци за уговор 5

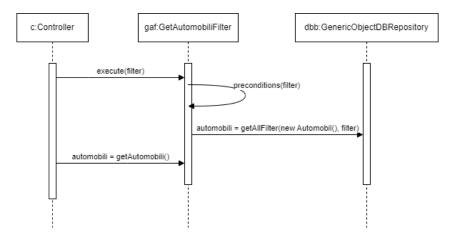
6. Уговор УГ6: Претражи аутомобиле

Операција: Pretrazi(Automobil): signal;

Веза са СК: СК6

Предуслови: Учитана је листа аутомобила.

Постуслови: Пронађен је тражени аутомобил.

Слика 85 Дијаграм секвенци за уговор 6

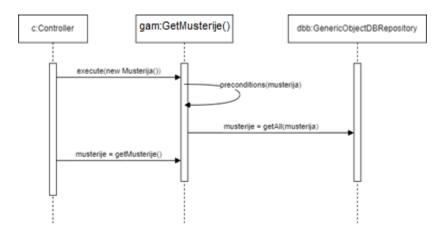
7. Уговор УГ7: Учитај муштерије

Операција: UcitajMusterije(): List<Musterija>;

Веза са СК: СК7

Предуслови: /

Постуслови: Учитана је листа муштерија.

Слика 86 Дијаграм секвенци за уговор 7

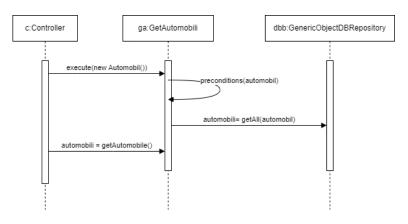
8. Уговор УГ8: Учитај аутомобиле

Операција: UcitajAutomobile(): List<Automobil>;

Веза са СК: СК7

Предуслови: /

Постуслови: Учитана је листа аутомобила.

Слика 87 Дијаграм секвенци за уговор 8

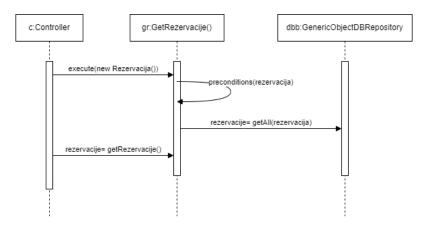
9. Уговор УГ9: Учитај резервације

Операција: UcitajRezervacije(): List<Rezervacija>;

Веза са СК: СК7

Предуслови: /

Постуслови: Учитана је листа термина.

Слика 88 Дијаграм секвенци за уговор 9

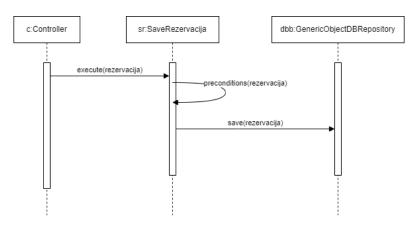
10. Уговор УГ10: Запамти резервацију

Операција: Zapamti(Rezervacija): signal;

Веза са СК: СК7

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Rezervacija морају да буду задовољена. Ако је rezervacija обрађена, не може се извршити системска операција.

Постуслови: Рачун је запамћен.

Слика 89 Дијаграм секвенци за уговор 10

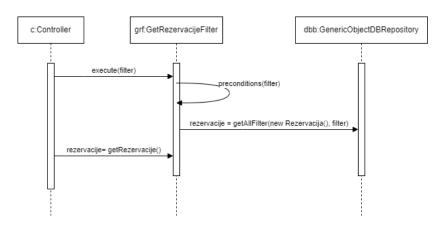
11. Уговор УГ11: Претражи резервације

Операција: Pretrazi(Rezervacija): signal;

Веза са СК: СК8, СК9

Предуслови: Учитана је листа резервација.

Постуслови: Пронађена је тражена резервација.

Слика 90 Дијаграм секвенци за уговор 11

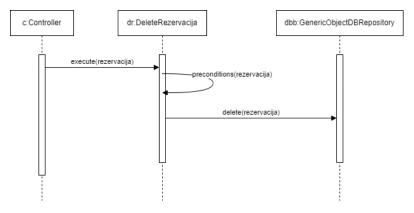
12. Уговор УГ12: Обриши резервацију

Операција: Obrisi (Rezervacija): signal;

Веза са СК: СК9

Предуслови: /

Постуслови: Одабрана резервација је обрисана из листе резервација.

Слика 91 Дијаграм секвенци за уговор 12

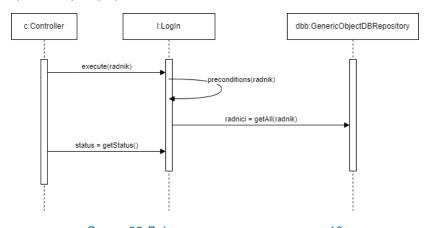
13. Уговор УГ13: Региструј корисника

Операција: Registruj(Korisnik): signal;

Веза са СК: СК10

Предуслови: /

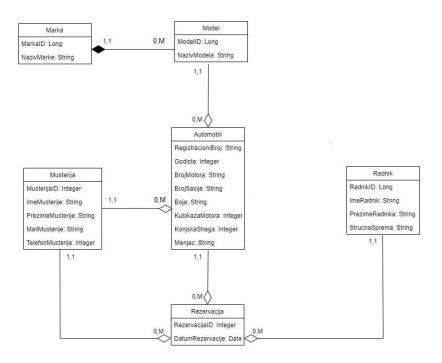
Постуслови: Корисник је пријављен на систем.

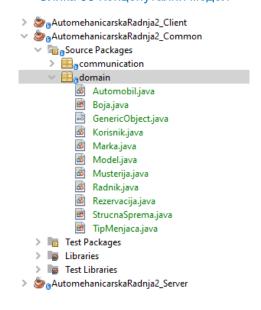
Слика 92 Дијаграм секвенци за уговор 13

3.6 Пројектовање структуре софтверског система

На основу концептуалног модела (слика испод) направљене су софтверске класе структуре.

Слика 93 Концепутални модел

Слика 94 Доменске класе

```
package domain;
3   import java.io.Serializable;
     import java.sql.ResultSet;
     import java.util.List;
    import java.sql.SQLException;
8 🖵 /**
10
      * @author Nebojsa Brankovic
11
      public interface GenericObject extends Serializable {
13
1
          public String getTableName();
15
1
          public String getAlias();
17
          public String getJoinValues();
1
19
(I)
          public String getPrimaryKey();
21
1
          public String getSelectColumns();
23
          public String getSelectOrderBy();
25
②
27
③
          public String getSelectWhereCondition();
      public String getInsertColumns();
29
®
          public String getInsertValues();
31

(a)

33

(a)

35

(a)

37
          public String getUpdateSet();
          public String getUpdateWhereCondition();
          public String getDeleteWhereCondition();
          public List<GenericObject> getListOfSelectedRows(ResultSet rs) throws SQLException;
```

Слика 95 Интефејс који наслеђују све доменске класе

```
13
     public class Automobil implements GenericObject {
14
          private String registracioniBroj;
15
16
          private int godiste;
17
          private String brojMotora;
          private String brojSasije;
18
         private Boja boja;
19
20
          private double kubikaza;
          private int konjskaSnaga;
21
22
         private TipMenjaca menjac;
          private Model model;
23
          private Musterija musterija;
24
          private Date poslednjiServis;
25
26
```

Слика 96 Доменска класа Automobil

```
public class Korisnik implements Serializable {

private Radnik radnik;

private Date datumPovezivanja;

private Date datumPovezivanja;
```

Слика 97 Доменска класа Korisnik

```
public class Marka implements GenericObject {

private int markaId;
private String nazivMarke;
private List<Model> modeli;
```

Слика 98 Доменска класа Marka

```
public class Model implements GenericObject {

private int modelId;

private Marka marka;

private String nazivModela;
```

Слика 99 Доменска класа Model

```
public class Musterija implements GenericObject {

private int musterijaId;

private String imeMusterije;

private String prezimeMusterije;

private String mailMusterije;

private String telefonMusterije;
```

Слика 100 Доменска класа Musterija

```
public class Radnik implements GenericObject {

private int radnikId;

private String imeRadnika;

private String prezimeRadnika;

private StrucnaSprema strucnaSprema;

private String korisnickoIme;

private String sifra;
```

Слика 101 Доменска класа Radnik

```
public class Rezervacija implements GenericObject {

private int rezervacijaId;

private Date pocetakServisa;

private int trajanjeServisa;

private Automobil automobil;

private Radnik radnik;
```

Слика 102 Доменска класа Rezervacija

3.8 Брокер базе података

Интефејс који представља перзистентни оквир кориснички дефинисаним класама и посредује у операцијама је DBRepository који садржи операције за успостављање, раскидање конекције, commit и rollback трансакције. У овим методама, позива се метода getConnection() класе DBConnectionFactory која је непосредно задужена да успостави конекцију са базом података.

```
₩.
     public interface DBRepository<T> extends Repository<T> {
11
12 =
         default public void connect() throws Exception {
13
         DBConnectionFactory.getInstance().getConnection();
14
15
16
         default public void disconnect() throws Exception {
17
         DBConnectionFactory.getInstance().getConnection().close();
18
19
20 -
         default public void commit() throws Exception {
21
         DBConnectionFactory.getInstance().getConnection().commit();
22
23
24 🖃
         default public void rollback() throws Exception {
25
         DBConnectionFactory.getInstance().getConnection().rollback();
26
27 }
```

Слика 103 Серверски интефејс DBRepository

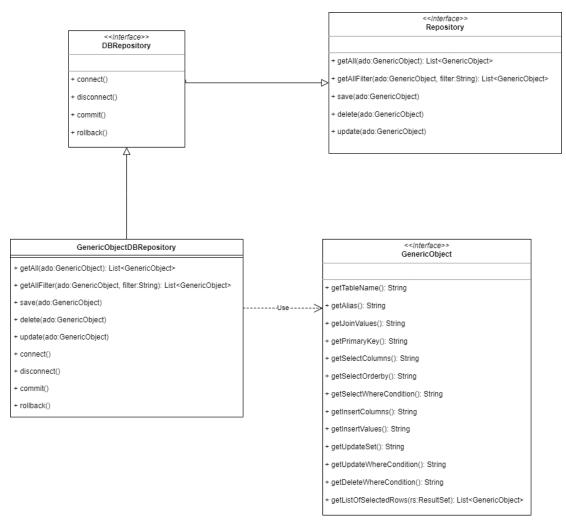
Интерфејс DBRepository наслеђује интерфејс Repository који је приказан на следећој слици:

```
₩.
     public interface Repository<T> {
10
(I)
         List<T> getAllFilter(T param, String filter) throws Exception;
12
(I)
         List<T> getAll(T param) throws Exception;
14
         void save(T param) throws Exception;
16
         void update(T param) throws Exception;
18
1
         void delete (T param) throws Exception;
20
21
     }
```

Слика 104 Серверски интефејс Repository

Класа **GenericObjectDBRepository** имплементира интерфејс DBRepository и самим тим има све претходно наведене методе. За методе које се налазе у интефејсу

Repository се врши *override*. Све методе су генеричке, што значи да могу да прихвате различите доменске објекте преко параметара. Ово је остварено дефинисањем интерфејса **GenericObject** кога имплементирају све доменске класе.

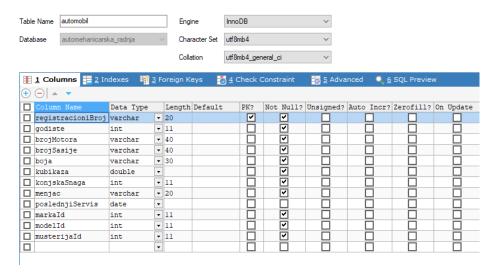

Слика 105 Дијаграм класа за брокер базе података

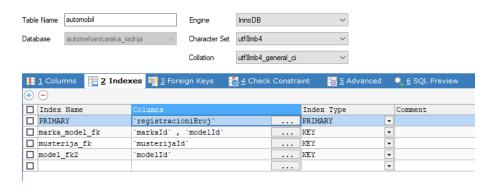
3.9 Пројектовање складишта података

На основу доменских класа софтвера пројектоване су табеле (складишта података) релационог система за управљање базом података. Систем за управљање базом података који је коришћен за потребе овог пројекта је MySQL. У наредним сликама ће бити приказане табеле.

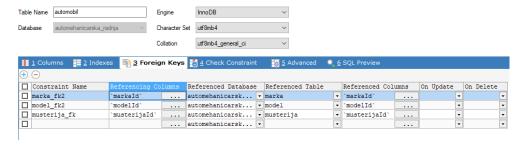
Табела **Аутомобил**

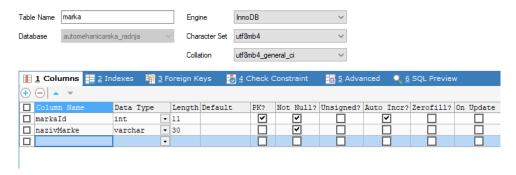
Слика 106 Колоне табеле Аутомобил

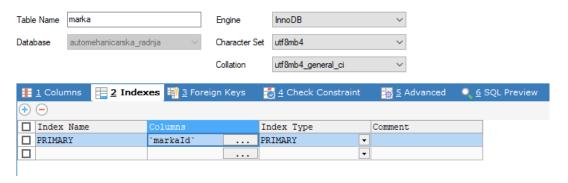
Слика 107 Индекси табеле Аутомобил

Слика 108 Спољни кључеви табеле Аутомобил

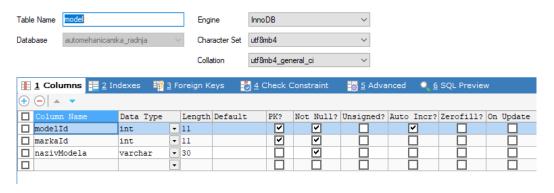

Слика 109 Колоне табеле Марка

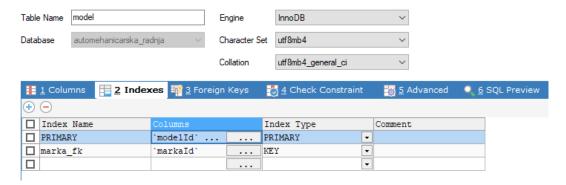

Слика 110 Индекси табеле Марка

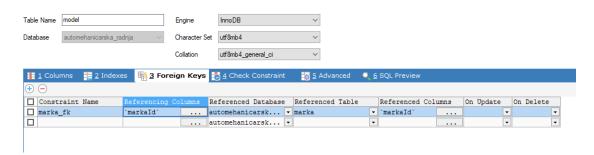
Табела Модел

Слика 111 Колоне табеле Модел

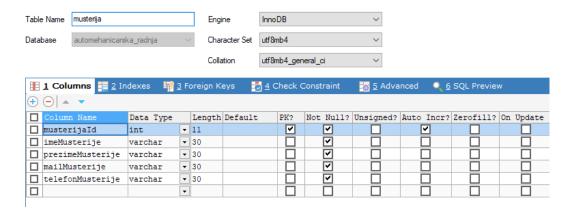

Слика 112 Индекси табеле Модел

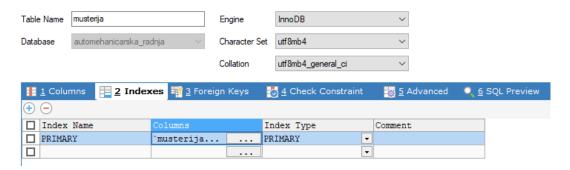

Слика 113 Спољни кључеви табеле Модел

Табела Муштерија

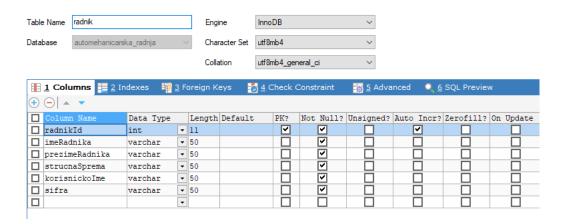

Слика 114 Колоне табеле Муштерија

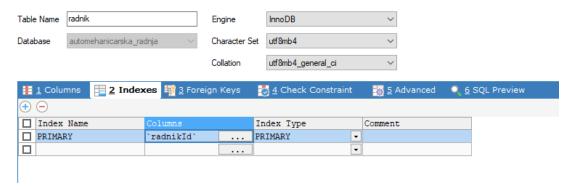

Слика 115 Индекси табеле Муштерија

Табела Радник

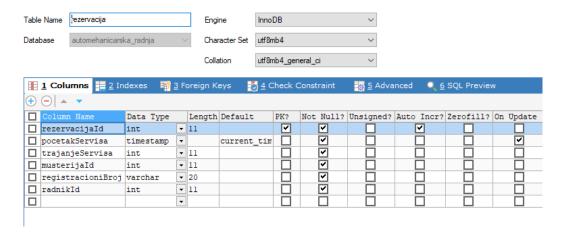

Слика 116 Колоне табеле Радник

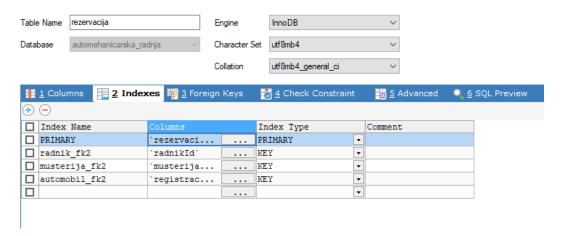

Слика 117 Индекси табеле Радник

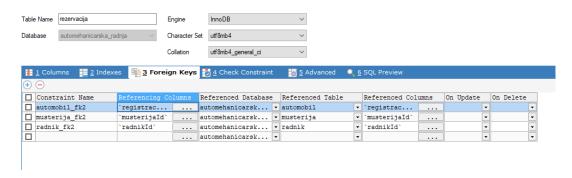
Табела Резервација

Слика 118 Колоне табеле Резервација

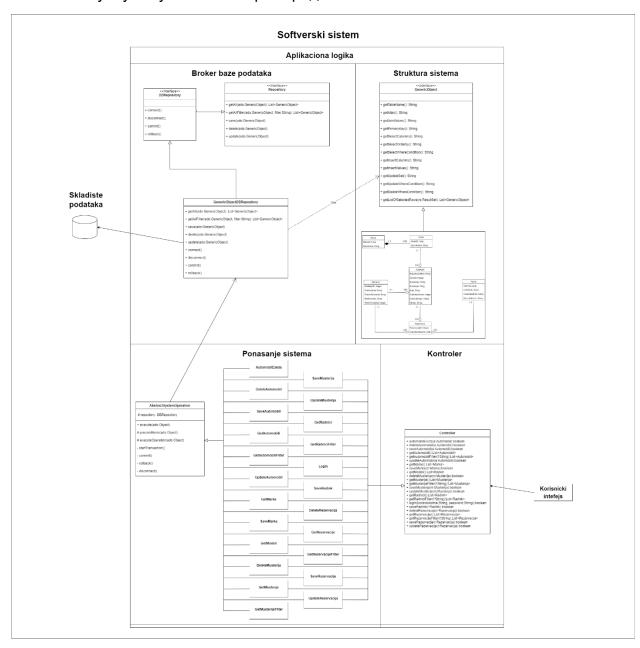

Слика 119 Индекси табеле Резервација

Слика 120 Спољни кључеви табеле Резервација

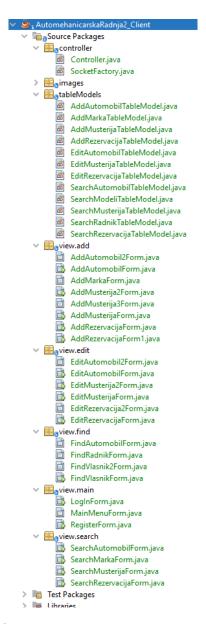
На основу претходних целина, може се саставити цела архитектура софтверског система за услуге аутомеханичарске радње.

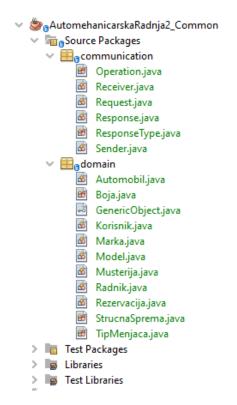
Слика 121 Коначна архитекрура софтверског система

4. Имплементација

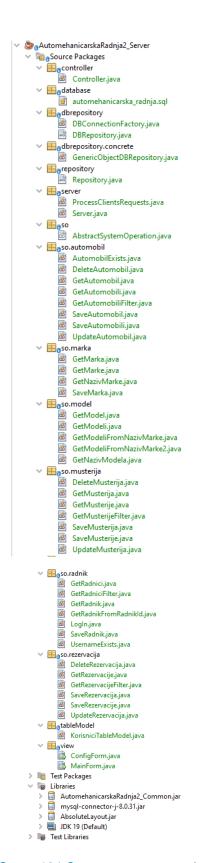
Софтверски систем је имплементиран као клијент-сервер апликација у програмском језику Јава. Као развојно окружење, коришћен је "Netbeans IDE 16" а као систем за управљање базом података MySQL. Следи приказ структуре пројекта.

Слика 122 Клијентска апликација

Слика 123 Дељена апликација која представља библиотеку

Слика 124 Серверска апликација

5. Тестирање

Сваки случај коришћења детаљно је тестиран за нормалне услове (уношењем исправних података), али такође су уношени и неисправни подаци да би се видело да ли се систем неочекивано понаша у случају када су подаци неисправни или нису унети. Након што су неправилности уклоњене, систем је спреман за коришћење од стране крајњег корисника.